

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

30 ta' April 2024*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Energija – Direttiva 2009/119/KE – Provvista ta’ hażniet ta’ żejt mhux maħdum u/jew ta’ prodotti taż-żejt – Artikolu 3 – Obbligu, għall-Istati Membri, li jzommu hażniet ta’ emerġenza – Artikolu 8 – Operaturi ekonomiċi – Regolament (KE) Nru 1099/2008 – Statistika dwar l-enerġija – Legiżlazzjoni nazzjonali li tippermetti li jiġi impost fuq operatur ekonomiku l-obbligu li jikkostitwixxi u li jzomm stokk ta’ emerġenza ta’ prodott taż-żejt, inkluż meta dan il-prodott ma jaqax taht l-attività ekonomika ta’ dan l-operatur – Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea – Artikolu 16 – Libertà ta’ intrapriża – Artikolu 17 – Dritt għall-proprjetà”

Fil-Kawzi magħquda C-395/22 u C-428/22,

li għandha bħala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Administrativen sad – Varna (il-Qorti Amministrattiva ta’ Varna, il-Bulgarija), permezz ta’ deċiżjonijiet tat-2 u tal-14 ta’ Ġunju 2022, li waslu fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-14 u fit-28 ta’ Ġunju 2022, rispettivament, fil-proċeduri

“**Trade Express-L**” OOD (C-395/22),

“**DEVNIA TSIMENT**” AD (C-428/22)

vs

Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia “Darzhaven rezerv i voennovremenni zapasi”,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Jürimäe (Relatrici), Presidenta tal-Awla, N. Piçarra u N. Jääskinen, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: A. Rantos,

Registratur: R. Stefanova-Kamisheva, Amministratrici,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-5 ta’ Lulju 2023,

* Lingwa tal-kawża: il-Bulgaru.

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal “DEVNIA TSIMENT” AD, minn E. Evtimov, Y. Mateeva, S. Vasilev, V. Vidolov, advokati, u M. B. Lazarov,
- għall-Gvern Bulgaru, minn T. Mitova u L. Zaharieva, bħala aġenti,
- għall-Gvern tal-Pajjiżi l-Baxxi, minn E. M. M. Besselink, K. Bulterman u C. S. Schillemans, bħala aġenti,
- għall-Gvern Slovakk, minn S. Ondrášiková, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn V. Bozhilova, B. De Meester u C. Georgieva, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tad-19 ta' Ottubru 2023,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talbiet għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1, tal-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2, kif ukoll tal-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva tal-Kunsill 2009/119/KE tal-14 ta' Settembru 2009 li timponi obbligu fuq l-Istati Membri biex iżommu livell minimu ta' hażniet ta' żejt mhux maħdum u/jew ta' prodotti petroliferi (ĠU 2009, L 265, p. 9), kif emendata bid-Direttiva ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/1581 tad-19 ta' Ottubru 2018 (ĠU 2018, L 263, p. 57) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva 2009/119”), tal-Artikolu 2(d) tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2008 dwar l-istatistika dwar l-enerġija (ĠU 2008, L 304, p. 1), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2019/2146, tas-26 ta' Novembru 2019 (ĠU 2019, L 325, p. 43) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1099/2008”) kif ukoll tal-Artikolu 17 u tal-Artikolu 52(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-“Karta”).
- 2 Dawn it-talbiet tressqu fil-kuntest ta' kawzi bejn, minn naħa, “Trade Express-L” OOD (iktar 'il quddiem “Trade Express”) (C-395/22) u “DEVNIA TSIMENT” AD (iktar 'il quddiem “Devnia Tsiment”) (C-428/22) u, min-naħa l-oħra, iż-Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia “Darzhaven rezerv i voennovremenni zapasi” (il-Viċi President tal-Aġenzija Nazzjonali “Riżervi tal-Istat u Hażniet Militari”, dwar il-legalità ta' digrietni maħruġa minn dan tal-aħħar u li jimponu l-obbligu fuq dawn il-kumpanniji li jikkostitwixxu u li jzommu hażniet ta' emergenza ta' żejt tqil għal sena.

Il-kuntest ġuridiku

Il-Ftehim AIE

- 3 Il-Ftehim dwar Programm Internazzjonali tal-Energija, iffirmit f'Parigi fit-18 ta' Novembru 1974 (iktar 'il quddiem il-“Ftehim AIE”), stabbilixxa, fil-kuntest tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u għall-Iżvilupp Ekonomiċi, l-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija (AIE).

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttivi 68/414/KEE u 2006/67/KE

- 4 L-ewwel regoli li jirregolaw il-ħażniet ta' emerġenza taż-żejt jew ta' prodotti taż-żejt ġew stabbiliti permezz tad-Direttiva tal-Kunsill 68/414/KEE tal-20 ta' Diċembru 1968 li timponi obbligu fuq l-Istati Membri tal-KEE li jzommu ħażniet minimi ta' prodotti taż-żejt mhux maħdum u/jew prodotti petroliferi (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 12, Vol. 1, p. 29).
- 5 Id-Direttiva 68/414, kif emendata l-aħħar, bid-Direttiva tal-Kunsill 98/93/KE tal-14 ta' Diċembru 1998 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 12 Vol. 2, p. 68) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva 68/414”), tħassret bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/67/KE tal-24 ta' Lulju 2006 li timponi obbligu fuq l-Istati Membri li jzommu ħażniet minimi ta' prodotti taż-żejt mhux maħdum u/jew prodotti petroliferi (ĠU 2007, L 76M, p. 209). Min-naħa tagħha, id-Direttiva 2006/67 tħassret bid-Direttiva 2009/119. Hija din id-direttiva tal-aħħar li hija applikabbli *ratione temporis* għall-kawzi prinċipali.
- 6 L-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 68/414 li essenzjalment jikkorrispondi għall-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2006/67, kien jipprovdi:
- “L-Istati Membri għandhom jadottaw dawk il-liġijiet, regolamenti jew dispożizzjonijiet amministrattivi li jkunu xierqa sabiex iżommu ġewwa l-Komunità Ewropea f'kull żmien, bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 7, il-ħażniet tagħhom ta' prodotti ta' żejt, mhux raffinat f'livell li jikkorrispondi, għal kull waħda mill-kategoriji ta' prodotti petroliferi imnizzla fl-Artikolu 2, għal ta' l-anqas 90 ġurnata konsum intern medju ta' kuljum fis-sena kalendarja li tiġi qabel imsemmija fl-Artikolu 4.”
- 7 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 68/414, li essenzjalment jikkorrispondi għall-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2006/67, kien ifformulat kif ġej:
- “Il-kategoriji ta' prodotti li ġejjin għandhom jitqiesu fil-kalkolu tal-konsum intern:
- spirtu tal-vetturi u karburant ta' l-avjazzjoni (spirtu ta' l-avjazzjoni u karburant tal-ġettijiet tal-tip tal-petrol);
 - żejt tal-gass, żejt tad-dijżil, pitrolju u fuel tal-ġettijiet tat-tip tal-pitrolju;
 - żjut karburanti.”

Id-Direttiva 2009/119

8 Il-premessi 3, 5, 8, 11, 21 u 33 tad-Direttiva 2009/119 huma fformulati kif ġej:

“(3) Il-Kunsill Ewropew, fil-Pjan ta’ Azzjoni tiegħu (2007-2009), intitolat ‘Politika tal-Energija għall-Ewropa’, issottolinja l-htieġa li tissaħħaħ is-sigurtà tal-provvista għall-Unjoni Ewropea [...] kollha kemm hi kif ukoll għal kull Stat Membru, fost l-oħrajn billi jiġu riveduti l-mekkanizmi tal-ħażniet taż-żejt tal-Unjoni, b’referenza partikolari għad-disponibbiltà fil-każ ta’ kriżi.

[...]

(5) Skont id-Direttiva [2006/67], il-ħażniet jiġu kkalkolati abbażi tal-konsum intern medju ta’ kuljum matul is-sena kalendarja preċedenti. Madankollu, l-obbligi tal-ħżin skont il-[Ftehim AIE] huma kkalkolati abbażi tal-importazzjoni netta ta’ żejt u ta’ prodotti petroliferi. Għal dik ir-raġuni, u minħabba differenzi oħra fil-metodoloġija, il-mod ta’ kif l-obbligi tal-ħżin u l-ħażniet ta’ emerġenza tal-Komunità jiġu kkalkolati għandu jkun aktar konformi mal-metodi ta’ kalkolu li jintuza taħt il-Ftehim AIE [...]

[...]

(8) Id-disponibbiltà tal-ħażniet taż-żejt u s-salvagwardja tal-provvista tal-enerġija huma elementi essenzjali tas-sigurtà pubblika għall-Istati Membri u għall-Komunità. L-eżistenza ta’ entitajiet ċentrali ta’ ħżin (CSEs) fil-Komunità twassal dawn l-għanijiet aktar fil-qrib. Sabiex l-Istati Membri kkonċernati jkunu jistgħu jagħmlu l-aqwa użu mill-liġi nazzjonali sabiex jiddefinixxu t-termini ta’ referenza għas-CSEs tagħhom filwaqt li jtaffu l-piż finanzjarju mpoġġi fuq il-konsumaturi finali b’riżultati ta’ dawn l-attivitajiet ta’ ħżin huwa biżżejjed li jiġi projbit l-użu ta’ ħażniet għal skopijiet kummerċjali, filwaqt li jiġi permezz illi l-ħażniet jinżammu fi kwalunkwe post fil-Komunità u minn kwalunkwe CSE stabbilit għal dak l-għan.

[...]

(11) L-Istati Membri għandhom jiżguraw disponibbiltà sħiħa tal-ħażniet kollha miżmuma skont il-leġislazzjoni Komunitarja. Sabiex tiġi ggarantita dik id-disponibbiltà, m’għandu jkun hemm l-ebda restrizzjoni jew limitazzjoni tad-dritt ta’ appartenenza ta’ daww il-ħażniet li tkun tista’ tostakola l-użu tagħhom f’każ ta’ interruzzjoni tal-provvista taż-żejt. Il-prodotti petroliferi li jappartjenu lil kumpanniji li jkunu qed jiffaċċjaw riskju sostanzjali ta’ proċedimenti ta’ infurzar kontra l-assi tagħhom m’għandhomx jiġu kkunsidrati. Meta obbligu tal-ħżin ikun ġie impost fuq l-operaturi, il-ftuħ ta’ proċedimenti ta’ falliment jew ta’ ħlas jista’ jiġi kkunsidrat li juri l-eżistenza ta’ tali riskju.

[...]

(21) Sabiex jiġi evitat rappurtar doppju fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta minn Stati Membri dwar il-kategoriji differenti ta’ prodotti, ir-Regolament (KE) Nru 1099/2008 [...] għandu jservi bħala punt ta’ referenza għall-kategoriji differenti ta’ prodotti petroliferi msemmija f’din id-Direttiva.

[...]

(33) Billi l-objettiv ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jinżamm livell għoli ta' sigurtà tal-provvisti taż-żejt fil-Komunità permezz ta' mekkaniżmi affidabbli u trasparenti bbażati fuq is-solidarjetà fost l-Istati Membri, filwaqt li jkun hemm konformità mar-regoli tal-kompetizzjoni u tas-suq intern, ma jistax jintlaħaq suffiċjentement mill-Istati Membri u jista' għalhekk, minhabba d-daqs u l-effetti tiegħu, jintlaħaq aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif imnizzel fl-Artikolu 5 tat-Trattat [KE]. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif imnizzel f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-objettiv.”

9 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2009/119, intitolat “Objettiv” jipprovdi:

“Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli li għandhom l-għan li jiżguraw livell għoli ta' sigurtà tal-provvista taż-żejt fil-Komunità permezz ta' mekkaniżmi affidabbli u trasparenti bbażati fuq is-solidarjetà fost l-Istati Membri, li jzommu livell minimu ta' hażniet ta' żejt mhux maħdum u/jew ta' prodotti petroliferi kif ukoll li jstabbilixxu l-mezzi ta' proċedura meħtieġa biex jiġi ttrattat nuqqas serju.”

10 Il-punti (f), (i), (j) u (l) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva jinkludu d-definizzjonijiet li ġejjin:

“Għall-finijiet ta' din id-Direttiva:

[...]

(f) ‘entità ċentrali ta' hżin’ (CSE) tfisser il-korp jew is-servizz li lili jistgħu jingħataw is-setgħat biex jaġixxi biex jakkwista, iżomm jew ibiġh hażniet taż-żejt inklużi hażniet ta' emerġenza u hażniet speċifiċi;

[...]

(i) ‘hażniet ta' żejt’ tfisser il-prodotti tal-enerġija elenkati fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008[, kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/2010 tad-9 ta' Novembru 2017 (ĠU 2017, L 292, p. 3)];

(j) ‘hażniet ta' emerġenza’ tfisser hażniet ta' żejt li kull Stat Membru huwa meħtieġ iżomm skont l-Artikolu 3;

[...]

(l) ‘hażniet speċifiċi’ tfisser hażniet ta' żejt li jissodisfaw il-kriterji mnizzla fl-Artikolu 9”.

11 L-Artikolu 3 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Hażniet ta' emerġenza – Kalkolu tal-obbligi tal-hżin”, jipprovdi fil-paragrafu 1 tiegħu:

“L-Istati Membri għandhom jadottaw kwalunkwe liġi, regolament jew dispożizzjoni amministrattiva li tista' tkun meħtieġa sabiex jiġi żgurat, sal-31 ta' Dicembru 2012, li l-hażniet totali ta' żejt li jinżammu f'kull hin fil-Komunità għall-benefiċċju tagħhom, jikkorrispondu, ta' mill-inqas, għal 90 jum tal-importazzjoni netta medja ta' kuljum jew 61 jum tal-konsum intern medju ta' kuljum, skont liema miż-żewġ kwantitajiet ikun l-ikbar.”

- 12 L-Artikolu 4 tal-istess direttiva, dwar il-“[k]alkolu tal-livell tal-ħażniet”, jipprevedi, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Il-livelli tal-ħażniet miżuma għandhom jiġu kkalkolati bl-użu tal-metodi mnizzla fl-Anness III. [...]”

- 13 Għal dak li jirrigwarda ċ-CSEs, l-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2009/119 jipprovdi:

“L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu CSEs.

L-ebda Stat Membru ma jista' jistabbilixxi aktar minn CSE waħda jew kwalunkwe korp simili ieħor. Stat Membru jista' jistabbilixxi s-CSE tiegħu fi kwalunkwe post ġewwa l-Komunità.

Fejn Stat Membru jistabbilixxi CSE, din għandha tiegħu l-forma ta' korp jew servizz mingħajr l-objettiv ta' profitt u taġixxi fl-interess ġenerali u m'għandhiex tkun ikkunsidrata bħala operatur ekonomiku fit-tifsira ta' din id-Direttiva.”

- 14 L-Artikolu 8 ta' din id-direttiva, intitolat, “Operaturi ekonomiċi”, huwa fformulat kif ġej:

“1. Kull Stat Membru għandu jiżgura li kwalunkwe operatur ekonomiku li fuqu jimponi obbligi tal-ħżin sabiex jissodisfa l-obbligi tiegħu skont l-Artikolu 3 jingħata d-dritt li jiddelega dawk l-obbligi mill-inqas parzjament u fuq l-għażla tal-operatur ekonomiku, imma unikament:

- (a) lis-CSE tal-Istat Membru, li għal kont tiegħu jinżammu dawn il-ħażniet; u/jew
- (b) lil CSE waħda oħra jew aktar li jkunu ddikjaraw ruħhom minn qabel li jkunu lesti li jzommu tali ħażniet, dment li tali delegi jkunu ġew awtorizzati minn qabel kemm mill-Istat Membru li għal kont tiegħu jinżammu tali ħażniet kif ukoll mill-Istati Membri kollha li fit-territorji tagħhom dawn il-ħażniet ikunu ser jinżammu;
- (c) lil operaturi ekonomiċi oħra li jkollhom ħażniet żejda jew kapacità ta' ħżin disponibbli 'l barra mit-territorju tal-Istat Membru li għall-kont tiegħu jinżammu l-ħażniet fil-Komunità, dment li tali delega tkun ġiet awtorizzata minn qabel kemm mill-Istat Membru li għall-kont tiegħu jinżammu tali ħażniet kif ukoll mill-Istati Membri kollha li fit-territorji tagħhom dawn il-ħażniet ikunu ser jinżammu; u/jew
- (d) lil operaturi ekonomiċi oħrajn li għandhom ħażniet żejda jew kapacità ta' ħżin disponibbli fit-territorju tal-Istat Membru li għall-kont tiegħu jinżammu l-ħażniet, dment li tali delega tkun ġiet ikkomunikata minn qabel lill-Istat Membru. L-Istati Membri jistgħu jimponu limiti jew kondizzjonijiet fuq tali delega.

[...]

2. Kull Stat Membru jista' jirrestringi d-drittijiet ta' delega tal-operaturi ekonomiċi li fuqhom jimponi jew ikun impona obbligi ta' ħżin.

Madankollu, fejn tali restrizzjonijiet jillimitaw id-drittijiet ta' delega tal-operatur ekonomiku għal ammonti li jikkorrispondu għal inqas minn 10 % tal-obbligu ta' ħżin impost fuqu, l-Istat Membru għandu jiżgura li jkun stabbilixxa CSE li tkun meħtieġa li taċċetta d-delegi fir-rigward tal-ammont meħtieġ biex jiġi salvagwardjat id-dritt ta' operatur ekonomiku li jiddelega mill-inqas 10 % tal-obbligu ta' ħżin impost fuqu.

Il-persentaġġ minimu msemmi f'dan il-paragrafu għandu jiżdied minn 10 % għal 30 % sal-31 ta' Diċembru 2017.

[...]"

15 Skont l-Artikolu 9 tal-imsemmija direttiva, intitolat "Hażniet speċifiċi":

"(1) Kull Stat Membru jista' jimpenja ruħu li jżomm livell minimu ta' hażniet taż-żejt, ikkalkolat f'numru ta' jiem ta' konsum, skont il-kondizzjonijiet imniżżlin f'dan l-Artikolu.

Hażniet speċifiċi għandhom jappartjenu għall-Istat Membru jew is-CSE stabbilita minnu u għandhom jizamm fit-territorju tal-Komunità.

2. Il-ħażniet speċifiċi jistgħu jkunu magħmulin biss minn wieħed jew aktar mill-kategoriji ta' prodotti li ġejjin, kif definiti fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008[, kif emendat bir-Regolament 2017/2010]:

- Etan
- LPG
- Gażolina għall-muturi [magni]
- Gażolina għall-avjazzjoni
- Karburant għall-ġettijiet tat-tip gażolina (karburant għall-ġettijiet tat-tip nafta jew JP4)
- Karburant għall-ġettijiet tat-tip kerosin
- Kerosin ieħor
- Gażolju/żejt tad-diżil (fuel oil distillat)
- Fuel oil (b'kontenut għoli ta' kubrit u b'kontenut baxx ta' kubrit)
- Spirtu abjad u SPB
- Lubrikanti
- Bitum
- Xama' tal-paraffini
- Kokk tal-petroleum

[...]

5. Kull Stat Membru li ma jkunx għamel impenn għat-tul kollu ta' sena kalendarja partikolari li jżomm hażniet speċifiċi ta' mill-inqas 30 jum għandu jiżgura li mill-inqas terz tal-obbligu tal-ħżin tiegħu jinżamm fil-forma ta' prodotti magħmula skont il-paragrafi 2 u 3."

[...]

- 16 L-Anness III tal-istess direttiva, intitolat “Metodi għall-Kalkolu tal-Livell ta’ Hażniet Miżmuma”, jipprevedi, fil-paragrafu 6 tiegħu:

“L-Istati Membri jistgħu:

- (a) jinkludu l-ħażniet l-oħra kollha tal-prodotti petroliferi identifikati [...] tal-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008[, kif emendat bir-Regolament 2017/2010] u jikkalkolaw l-ekwivalenti f’żejt mhux maħdum b’multiplikazzjoni tal-kwantitajiet b’fattur ta’ 1,065; jew
- (b) jinkludu l-ħażniet tal-prodotti li ġejjin biss: gāzolina għall-muturi [magni], gāzolina għall-avjazzjoni, karburant għall-ġettijiet tat-tip gāzolina (karburant għall-ġettijiet tat-tip nafta jew JP4), karburant għall-ġettijiet tat-tip kerosin, kerosin ieħor, gāzolu/zejt tad-dizil (fuel oil distillat) u fuel oil (b’kontenut għoli ta’ kubrit u b’kontenut baxx ta’ kubrit) u jikkalkolaw l-ekwivalenti f’zejt mhux maħdum b’multiplikazzjoni tal-kwantitajiet b’fattur ta’ 1,2.”

Ir-Regolament Nru 1099/2008

- 17 L-Artikolu 2(d) tar-Regolament Nru 1099/2008 jiddefinixxi, għall-finijiet ta’ dan ir-regolament, il-kunċett ta’ “prodotti ta’ l-enerġija”, bħala “il-kombustibbli, is-sħana, l-enerġija rinnovabbli, l-elettriku, jew kwalunkwe forma oħra ta’ enerġija”.
- 18 L-Anness A tal-imsemmi regolament huwa intitolat “Kjarifiki tat-Terminoloġija”. Il-Kapitolu 3.4 ta’ dan l-anness jikkonċerna l-kunċett ta’ “[z]ejt (zejt mhux raffinat u prodotti taż-zejt [...])”, li taħtu jaqgħu, b’mod partikolari, iż-zejt tal-fjuwil (zejt tal-fjuwil tqil), il-lubrikanti u l-kokk taż-zejt [...], fis-sens, rispettivament, tal-punti 3.4.18, 3.4.20 u 3.4.23 tal-imsemmi anness.

Id-dritt Bulgaru

- 19 Skont l-Artikolu 2(1) taż-Zakon za zapasite ot neft i neftoprodukti (il-Liġi dwar il-ħażniet taż-Żejt u tal-Prodotti taż-Żejt, DV Nru 15, tal-15 ta’ Frar 2013), fil-verżjoni tagħha applikabbli għall-kawzi principali (iktar ’il quddiem iż-“ZZNN”):

“Permezz ta’ din il-liġi, għandhom jiġu kkostitwiti, miżmuma, aġġornati, użati, kkostitwiti mill-ġdid u kkontrollati ħażniet ta’ emerġenza ta’ zejt u tal-kategoriji ta’ prodotti taż-zejt elenkati hawn taħt:

1. gāzolina għal vetturi bil-mutur;
2. gāzolu, karburant għall-ġettijiet tat-tip kerosin u karburant għal magni dizil;
3. Żejt tqil;
4. gass tal-propan u tal-butan.”

20 L-Artikolu 3(4) taż-ZZNN jipprovdi:

“Il-persuni obbligati għandhom jorganizzaw u jiffinanzjaw huma stess, f’isimhom u bil-mezzi tagħhom stess, il-kostituzzjoni, iż-żamma, it-tiġdid u l-kostituzzjoni mill-ġdid tal-livelli ta’ hażniet ta’ emerġenza ordnati mingħandhom.”

21 L-Artikolu 12 taż-ZZNN jipprovdi li:

“(1) [...] Il-President tal-[Aġenzija Nazzjonali ‘Riżervi tal-Istat u Hażniet Militari’] jistabbilixxi kull sena, sa mhux iktar tard mill-20 ta’ April, il-ħażniet ta’ emerġenza li għandhom jiġu kkostitwiti u li għandhom jinżammu mill-persuni obbligati u mill-impriża tal-Istat ‘Darzhavna petrolna kompania’ [(Kumpanija nazzjonali taż-Żejt)], permezz ta’ digriet li jiffissaw il-livelli tal-ħażna globali u individwali [...]

[...]

(4) Il-livelli ta’ hażniet ta’ emerġenza ta’ kull persuna obbligata għandhom jiġu ddeterminati proporzjonalment għas-sehem tagħha tal-importazzjonijiet netti totali u l-wasliet intra-Komunitarji jew il-konsum domestiku totali fis-sena kalendarja preċedenti meta mqabbel mas-sehem totali tal-entitajiet obbligati kollha.

[...]

(11) Kull persuna fiżika jew ġuridika Bulgara jew barranija rreġistrata bħala negozjant, kif ukoll il-fergħat tagħha li, matul is-sena kalendarja preċedenti, importat u/jew ikkunsinnat, minn wasliet intra-Komunitarji, fit-territorju tal-pajjiż taż-żjut tal-lubrikazzjoni (inkluż iż-żjut bażiċi), tal-bitum, tax-xema’ tal-paraffin, tal-kokk taż-żejt, tal-qatran u tal-kubrit, tingħata livelli ta’ hażniet ta’ emerġenza fil-forma ta’ żejt tqil.”

22 L-Artikolu 21 taż-ZZNN huwa fformulat kif ġej:

“(1) Hażniet ta’ emerġenza jistgħu jinżammu fil-forma ta’ żejt u/jew ta’ prodotti taż-żejt previsti fl-Artikolu 2(1).

[...]

(11) Il-livelli tal-ħażniet ta’ emerġenza ta’ żejt tqil, iddeterminati abbażi tal-importazzjonijiet netti u tal-wasliet intra-Komunitarji jew tal-konsum medju ta’ kuljum jistgħu jiġu kkostitwiti u miżmuma, sa 100 %, fil-forma ta’ żejt tal-gass, ta’ gāzolina għal vetturi bil-mutur u/jew ta’ karburant għal magni diżil, u l-kwantità tagħhom għandha tkun ekwivalenti għall-kwantità ta’ hażna ta’ żejt tqil li għaliha tintalab is-sostituzzjoni.

[...]”

Il-kawża prinċipali, id-domandi preliminari u l-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

23 Trade Express, ir-rikorrenti fit-tilwima prinċipali li wasslet għall-Kawża C-395/22, iddikjarat fil-Bulgarija akkwisti intra-Komunitarji li jirrigwardaw 89.6 tunnellata żjut tal-lubrikazzjoni matul is-sena 2020. Dawn iż-żjut tal-lubrikazzjoni, li jikkorrispondu għall-punt 3.4.20 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, kienu intiżi għall-bejgħ.

- 24 Devnia Tsiment, ir-rikorrenti fil-tilwima prinċipali li wasslet għall-Kawża C-428/22, importat fil-Bulgarija 34 657.39 tunnellata ta' kokk taż-żejt matul is-sena 2020. Dan il-kokk taż-żejt, li jaqa' taht il-punt 3.4.23 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, jintuża fi proċess mineraloġiku għall-produzzjoni ta' siment mhux mithun imsejjah "clinkers".
- 25 B'rizultat ta' dawn l-attivitajiet, permezz ta' żewġ digrieti, wiehed tat-28 ta' April 2021 u l-iehor tad-29 ta' April 2021, il-Viċi President tal-Aġenzija Nazzjonali "Riżervi tal-Istat u Hażniet Militari", ordna lil Devnia Tsiment u lil Trade Express, rispettivament, jikkostitwixxu u jzommu, f'isimhom u bil-mezzi tagħhom stess, għall-perijodu bejn l-1 ta' Lulju 2021 u t-30 ta' Ġunju 2022, livelli ta' hażniet ta' emerġenza ta' żejt tqil. Devnia Tsiment kellha tikkostitwixxi tali hażna ta' emerġenza fi kwantità ta' 7 806.058 tunnellata, u Trade Express fi kwantità ta' 15.947 tunnellata.
- 26 Kull waħda minn dawn il-kumpanniji ressqet kawża quddiem l-Administrativen sad – Varna (il-Qorti Amministrattiva ta' Varna, il-Bulgarija), li hija l-qorti tar-rinviju fil-kawzi preżenti, għall-annullament tad-digriet li hija kienet is-suġġett tiegħu. Essenzjalment, huma jkkontestaw l-obbligu li jkkostitwixxu, bil-mezzi tagħhom stess, hażniet ta' emerġenza taż-żejt tqil, filwaqt li dan il-prodott taż-żejt ma jagħmilx parti mill-attivitajiet ekonomiċi tagħhom.
- 27 Din il-qorti tikkonstata li, matul is-sena 2020, Trade Express u Devnia Tsiment ma kienu jeżerċitaw ebda attività ekonomika bit-tipi ta' prodotti elenkati fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008 minbarra ż-żjut tal-lubrikazzjoni u l-kokk taż-żejt, rispettivament. Hija tenfasizza li dawn il-kumpanniji la għandhom kwantitajiet ta' hażniet ta' emerġenza taż-żejt tqil mitluba permezz tad-digrieti msemmija fil-punt 25 tas-sentenza preżenti u lanqas maħżen sabiex iżommu tali hażniet. Minhabba f'hekk, il-kostituzzjoni u l-hażna tal-livelli ta' hażniet ta' emerġenza stabbiliti minn dawn id-digrieti kienu jwasslu għal piż finanzjarju sinjifikattiv għalihom.
- 28 F'dan il-kuntest, l-imsemmija qorti tesprimi dubji fir-rigward tal-kompatibbiltà taż-ZZNN mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2009/119, moqrija fid-dawl tal-Karta, sa fejn din il-liġi tippermetti li kumpanniji, bħal Trade Express u Devnia Tsiment, jiġu obbligati jkkostitwixxu u jzommu hażniet ta' emerġenza ta' prodotti taż-żejt li ma jagħmlux parti mill-attivitajiet tagħhom.
- 29 Fil-fatt, mill-premessa 33, mill-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2, kif ukoll mill-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva 2009/119 jirriżulta, essenzjalment, li din hija intiża li tistabbilixxi hażniet ta' emerġenza tal-prodotti kollha msemmija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008.
- 30 Madankollu, iż-ZZNN tipprevedi l-kostituzzjoni ta' tali hażniet biss għaž-żejt u għal erba' prodotti taż-żejt oħra, fosthom iż-żejt tqil. Din il-liġi tobbliga għaldaqstant lil kull operatur ekonomiku li importa prodotti msemmija f'dan il-kapitolu jkkostitwixxi u jzomm hażniet ta' emerġenza ta' wiehed minn dawn il-prodotti tal-aħħar.
- 31 Barra minn hekk, skont il-qorti tar-rinviju, l-obbligu għal operatur ekonomiku li jaħżen prodott taż-żejt li ma jużax fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomiċi tiegħu jgħieghel lil dan l-operatur jixtri jew jissellef, billi jiddelega parti minn dan l-obbligu tiegħu, il-kwantità necessarja ta' dan il-prodott u jaħżnu skont ir-rekwiżiti leġislattivi. Dan iwassal għal piż finanzjarju sinjifikattiv għalih u jista' jaffettwa r-regoli tas-suq intern u tal-kompetizzjoni. L-istruttura ġenerali tad-Direttiva 2009/119 kif ukoll rekwiżit ta' koerenza pjuttost jimmilitaw favur interpretazzjoni li tikkonsisti

fl-impożizzjoni fuq tali operatur obbligi *in natura*, jiġifieri obbligu li jahżen prodott tal-enerġija li jaqa' taht l-attivitajiet ekonomiċi tiegħu, u dan sabiex jiġi żgurati bilanċ raġonevoli bejn l-interessi pubbliċi tal-Unjoni u l-interessi privati.

32) Huwa f'dawn iċ-ċirkustanzi li l-Administrativen sad – Varna (il-Qorti Amministrattiva ta' Varna) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin fil-Kawża C-395/22:

- “1) Fid-dawl tal-għan tad-[Direttiva 2009/119], kif ukoll fid-dawl tal-Artikolu 2(d) tar-[Regolament Nru 1099/2008] u fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, irrikonoxxut fl-[Artikolu 52(1) tal-Karta moqri flimkien mal-Artikolu 17 tagħha], il-premessa 33, l-Artikolu 1, l-Artikolu 3, l-Artikolu 8 u [l-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva] għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tiddefinixxi l-persuni li jkunu wettqu wasliet intra-Komunitarji ta' żjut tal-lubrikazzjoni, fis-sens tal-punt 3.4.20 tal-Anness [A] tar-Regolament Nru 1099/2008 (jew, jekk ikun il-każ, l-importaturi ta' dawn iż-żjut) bħala l-persuni obbligati jistabbilixxu hażniet ta' emerġenza?
- 2) Fid-dawl tal-għan tad-[Direttiva 2009/119] kif ukoll tal-prinċipju ta' proporzjonalità rrikonoxxut fl-Artikolu 52(1) tal-[Karta], ikkunsidrat flimkien mal-Artikolu 17 tagħha, il-premessa 33, l-Artikolu 1, l-Artikolu 3, l-Artikolu 8 u [l-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva] għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tillimita t-tipi ta' prodotti li l-hażniet ta' emerġenza tagħhom għandhom jiġu stabbiliti u miżmuma għal parti biss mit-tipi ta' prodotti msemmija [fil-punti (i) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2] ta' din id-direttiva, ikkunsidrat flimkien mal-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008?
- 3) Fid-dawl tal-għan tad-[Direttiva 2009/119] kif ukoll tal-prinċipju ta' proporzjonalità rrikonoxxut fl-Artikolu 52(1) tal-[Karta], ikkunsidrat flimkien mal-Artikolu 17 tagħha, il-premessa 33, l-Artikolu 1, l-Artikolu 3, l-Artikolu 8 u l-[punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva] għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tipprevedi li t-tweqqi ta' wasliet intra-Komunitarji, jew ta' importazzjonijiet, ta' tip ta' prodott kopert mill-[punti (i) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2] ta' din id-direttiva, ikkunsidrat flimkien mal-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008 minn persuna partikolari jagħti lok għall-obbligu għal din il-persuna li tistabbilixxi u li żżomm hażniet ta' emerġenza ta' tip ieħor ta' prodott differenti?
- 4) Fid-dawl tal-għan tad-[Direttiva 2009/119] kif ukoll tal-prinċipju ta' proporzjonalità rrikonoxxut fl-Artikolu 52(1) tal-[Karta], ikkunsidrat flimkien mal-Artikolu 17 tagħha, il-premessa 33, l-Artikolu 1, l-Artikolu 3, l-Artikolu 8 u l-[punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva] għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li timponi fuq persuna partikolari l-obbligu li tistabbilixxi u li żżomm hażna ta' prodott li hija ma tużax fil-kuntest tal-attività ekonomika tagħha u li ma għandu ebda rabta magħha, obbligu dan li barra minn hekk jissuġġettaha għal piż finanzjarju sinjifikattiv (li jagħmel l-osservanza ta' dan l-obbligu impossibbli fil-prattika) minhabba li hija ma għandhiex il-prodott inkwistjoni u minhabba li hija ma hijiex importatur u/jew depożitant [tiegħu]?

- 5) Fil-każ ta' risposta fin-negattiva għal xi waħda minn dawn id-domandi, fid-dawl tal-għan tad-[Direttiva 2009/119] kif ukoll tal-prinċipju ta' proporzjonalità rrikonoxxut fl-Artikolu 52(1) tal-[Karta], ikkunsidrat flimkien mal-Artikolu 17 tagħha, il-premessa 33, l-Artikolu 1, l-Artikolu 3, l-Artikolu 8 u l-[punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva] għandhom jiġu interpretati fis-sens li persuna li wettqet wasliet intra-Komunitarji jew importazzjonijiet ta' tip ta' prodott partikolari tista' tkun sugġetta għall-obbligu li tistabbilixxi u li żżomm hażniet ta' emergenza biss tal-istess tip ta' prodott li kien is-sugġett tal-imsemmija wasliet/importazzjonijiet intra-Komunitarji?"
- 33 Fil-Kawża C-428/22, il-qorti tar-rinviju għamlet hames domandi preliminari li huma, essenzjalment, identiċi għal dawk iċċitati fil-punt preċedenti, hlief li l-ewwel domanda tirrigwarda l-każ ta' persuni li jkunu wettqu wasliet intra-Komunitarji ta' kokk ta' żejt, fis-sens tal-punt 3.4.23 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, għal finijiet ta' produzzjoni.
- 34 Permezz ta' deċiżjoni tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-10 ta' Awwissu 2022, il-Kawzi C-395/22 u C-428/22 ġew magħquda għall-finijiet tal-proċedura bil-miktub u dik orali kif ukoll għall-finijiet tas-sentenza.

Fuq it-talba għal ftuħ mill-ġdid tal-faži orali tal-proċedura

- 35 Permezz ta' ittra pprezentata fir-Registru tal-Qorti tal-Ġustizzja fit-22 ta' Jannar 2024, Devnia Tsiment talbet li jiġi ordnat il-ftuħ mill-ġdid tal-faži orali tal-proċedura, skont l-Artikolu 83 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja.
- 36 Insostenn tat-talba tagħha, Devnia Tsiment tinvoka l-eżistenza ta' fatt ġdid, jiġifieri emenda legiżlattiva li saret wara s-seduta għas-sottomissjonijiet orali quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Skont Devnia Tsiment, din l-emenda legiżlattiva għandha tittiehed inkunsiderazzjoni fir-risposti għad-domandi preliminari, u dan anki jekk ma hijiex applikabbli *ratione temporis* għall-kawzi prinċipali. F'din it-talba, Devnia Tsiment tressaq, barra minn hekk, argumenti fuq il-mertu b'risposta għal dawn id-domandi.
- 37 F'dan ir-rigward, għandu jtfakkar li, skont l-Artikolu 83 tar-Regoli tal-Proċedura, il-Qorti tal-Ġustizzja tista', f'kull mument, wara li jinstema' l-Avukat Ġenerali, tordna l-ftuħ mill-ġdid tal-faži orali tal-proċedura, b'mod partikolari meta tqis li ma għandhiex informazzjoni biżżejjed jew meta waħda mill-partijiet tippreżenta, wara għeluq din il-faži, fatt ġdid tali li jeżerċita influwenza deċiżiva fuq id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja, jew inkella meta l-kawża jkollha tigi deċiża fuq il-baži ta' argument li ma kienx indirizzat mill-partijiet jew mill-persuni kkonċernati msemmija fl-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.
- 38 Fil-każ inezami, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis, wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kundizzjonijiet previsti f'dan l-Artikolu 83 ma humiex issodisfatti. Fil-fatt, minbarra l-fatt li, meta tagħti deċiżjoni preliminari, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijiex mitluba tiddeċiedi dwar id-dritt nazzjonali, għandu jiġi rrilevat li l-emenda legiżlattiva invokata minn Devnia Tsiment ma hijiex, skont l-istess kliem ta' din tal-aħħar, applikabbli għall-kawzi prinċipali. F'dawn iċ-ċirkustanzi, din l-emenda legiżlattiva ma tistax titqies bħala "fatt ġdid tali li jeżerċita influwenza deċiżiva fuq id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja", fis-sens tal-imsemmi Artikolu 83.

- 39 Fi kwalunkwe każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li għandha l-elementi kollha neċessarji sabiex tiddeċiedi dwar it-talbiet għal deċiżjoni preliminari u li dawn il-kawzi magħquda ma għandhomx jiġu deċiżi fuq il-bażi ta' argument li ma ġiex diskuss quddiemha.
- 40 Għaldaqstant, ma hemmx lok li jiġi ordnat il-ftuħ mill-ġdid tal-fażi orali tal-proċedura.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq it-tieni domanda

- 41 Permezz tat-tieni domanda tagħha f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda, li għandha tiġi ttrattata fl-ewwel lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119, moqri flimkien mal-Artikolu 1 kif ukoll mal-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, għandux jiġi interpretat fis-sens li l-Istati Membri għandhom l-obbligu li jzommu hażniet ta' emerġenza għall-kategoriji kollha ta' prodotti tal-enerġija msemmija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, jew jekk l-Istati Membri jistgħux jissodisfaw l-obbligu tagħhom li jzommu hażniet ta' emerġenza skont dan l-Artikolu 3 billi jzommu hażniet ta' emerġenza komposti biss minn uħud minn dawn il-kategoriji.
- 42 Preliminarjament, għandu jittfakkar li, hekk kif jirriżulta mill-Artikolu 1 tad-Direttiva 2009/119, moqri fid-dawl tal-premessi 3, 8 u 33 tagħha, l-għan ta' din id-direttiva huwa li tiżgura livell għoli ta' sigurtà tal-provvista taż-żejt fl-Unjoni permezz ta' mekkaniżmi trasparenti bbażati fuq is-solidarjetà fost l-Istati Membri, filwaqt li tosserva r-regoli tas-suq intern u tal-kompetizzjoni, li żżomm livell minimu ta' hażniet ta' żejt mhux maħdum u/jew ta' prodotti taż-żejt, kif ukoll li tistabbilixxi l-mezzi ta' proċedura meħtieġa biex jiġi rrimedjat nuqqas serju. B'dan il-mod, l-imsemmija direttiva hija intiza li tiżgura s-sigurtà pubblika tal-Istati Membri u tal-Unjoni, fejn id-disponibbiltà tal-hażniet taż-żejt u s-salvagwardja tal-provvista tal-enerġija jikkostitwixxu elementi essenzjali.
- 43 Il-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/119 jiddefinixxu l-kunċetti ta' "hażniet taż-żejt" u ta' "hażniet ta' emerġenza" għall-finijiet ta' din id-direttiva.
- 44 Il-"hażniet taż-żejt", fis-sens tal-punt (i) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 huma l-hażniet ta' prodotti tal-enerġija elenkati fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008. Dan il-kapitolu jinkludi lista ta' 24 kategorija ta' prodotti miġbura taħt it-titolu "[z]ejt (zejt mhux raffinat u prodotti taż-żejt mhux maħdum)", li fosthom hemm iż-żejt tal-fjuwil tqil (zejt tqil), lubrikanti u kokk taż-żejt.
- 45 Fir-rigward tal-"hażniet ta' emerġenza", fis-sens tal-punt (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/119, dawn huma ddefiniti bħala l-hażniet taż-żejt li l-Artikolu 3 ta' din id-direttiva jimponi ż-żamma tagħhom fuq kull Stat Membru.
- 46 Għaldaqstant, l-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2009/119 jobbliga lill-Istati Membri jadottaw kwalunkwe liġi, regolament jew dispożizzjoni amministrattiva li tista' tkun meħtieġa sabiex jiġi żgurati li l-hażniet totali ta' żejt li jinżammu f'kull hin fl-Unjoni għall-benefiċċju tagħhom, jikkorrispondu, ta' mill-inqas, għal 90 jum tal-importazzjoni netta medja ta' kuljum jew 61 jum tal-konsum intern medju ta' kuljum, skont liema miż-żewġ kwantitajiet tkun l-ikbar. L-Artikolu 3(2) u (3) ta' din id-direttiva jiddetermina l-metodi u l-modalitajiet ta' evalwazzjoni ta' dan il-livell.

- 47 Għall-finijiet tal-interpretazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, skont ġurisprudenza stabbilita, għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tagħha, iżda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet li għandhom jintlaħqu mil-legiżlazzjoni li minnha tagħmel parti (sentenza tal-21 ta' Dicembru 2021, Bank Melli Iran, C-124/20, EU:C:2021:1035, punt 43 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 48 Fl-ewwel lok, mill-formulazzjoni tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119 jirriżulta li l-Istati Membri huma obbligati jiżguraw iż-żamma ta' "hażniet totali ta' żejt", ikkalkolat skont il-metodi u l-modalitajiet iddefiniti f'dan l-artikolu. Kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 61 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-imsemmi artikolu jiddetermina għalhekk il-volum meħtieġ ta' dawn il-hażniet. Min-naħa l-oħra, din il-formulazzjoni bl-ebda mod ma tiddefinixxi l-kompożizzjoni konkreta ta' dawn tal-aħħar f'dak li jirrigwarda l-kategoriji ta' prodotti li għandhom jiġu inklużi fl-imsemmija hażniet.
- 49 Fid-dawl tal-imsemmija formulazzjoni, ma jidhirx għalhekk li l-Istati Membri huma obbligati jzommu hażniet ta' emerġenza għall-prodotti tal-enerġija kollha elenkati fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008. Għall-kuntrarju, l-istess formulazzjoni tindika li l-legiżlatur tal-Unjoni ried jagħti lill-Istati Membri ċertu margni ta' diskrezzjoni sabiex jiddeterminaw, b'mod partikolari, il-kompożizzjoni konkreta tal-hażniet ta' emerġenza.
- 50 Il-fatt li, fil-punt (i) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/119, il-"hażniet taż-żejt", fis-sens ta' din id-direttiva, huma ddefiniti b'riferiment għall-prodotti tal-enerġija elenkati fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, ma jistax iwassal għal interpretazzjoni differenti. Fil-fatt, dan ir-regolament jikkostitwixxi, hekk kif jirriżulta mill-premessa 21 ta' din id-direttiva, att legali ta' riferiment fir-rigward tagħha. L-imsemmi regolament la jista' għalhekk ibiddel il-portata tal-obbligu u lanqas il-margni ta' diskrezzjoni tal-Istati Membri, kif jirriżultaw mill-Artikolu 3 tal-istess direttiva, moqri flimkien mad-definizzjoni tal-"hażniet ta' emerġenza" li tinsab fil-punt (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tagħha.
- 51 Fit-tieni lok, l-interpretazzjoni letterali esposta fil-punt 49 tas-sentenza preżenti hija kkorroborata mill-kuntest u mill-oriġini tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119 kif ukoll mill-għanijiet ta' din tal-aħħar.
- 52 L-ewwel nett, fir-rigward tal-kuntest ta' dan l-Artikolu 3, minn naħa, għandu jiġi rrilevat li, skont l-Artikolu 4(1) u l-Anness III tad-Direttiva 2009/119, il-livelli tal-hażniet miżmuma, minbarra l-hażniet ta' żejt mhux maħdum, huma kkalkolati bħala ekwivalenti għal żejt mhux maħdum. F'dan ir-rigward, il-punti (a) u (b) tas-sitt paragrafu tal-Anness III ta' din id-direttiva jipprevedu żewġ metodi alternattivi ta' kalkolu. B'hekk, fil-kalkolu tal-livell tal-hażniet miżmuma, l-Istati Membri jistgħu jinkludu, "l-hażniet l-oħra kollha tal-prodotti petroliferi identifikati fl-ewwel paragrafu tal-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-[Regolament Nru 1099/2008]" jew sempliċement il-hażniet ta' xi wħud minn dawn il-prodotti (petrol għall-magni, petrol għall-avjazzjoni, fjuwil għall-ġettijiet tat-tip petrol (karburant għall-ġettijiet tat-tip nafta jew JP4), fjuwil għall-ġettijiet tat-tip pitrolju, pitrolju iehor, żejt tal-gass/tad-diżil (żejt tal-fjuwil distillat) u żejt tal-fjuwil (b'kontenut għoli ta' kubrit u b'kontenut baxx ta' kubrit)).
- 53 Issa, kif osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 65 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-għoti ta' tali għażla lill-Istati Membri jippreżupponi li dawn igawdu minn margni ta' diskrezzjoni sabiex jiddeterminaw il-kompożizzjoni konkreta tal-hażniet ta' emerġenza tagħhom.

- 54 Min-naħa l-oħra, minn qari shiħ tad-Direttiva 2009/119 jirriżulta li huwa biss l-Artikolu 9(5) tagħha li jinkludi elementi ta' definizzjoni tal-kompożizzjoni tal-ħażniet ta' emerġenza tal-Istati Membri. Skont din id-dispożizzjoni, l-Istati Membri li ma jkunx għamel impenn għat-tul kollu ta' sena kalendarja partikolari li jzomm ħażniet speċifiċi għal mill-inqas 30 jum, fis-sens tal-punt (l) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, għandu jiżgura li mill-inqas terz tal-obbligu tal-ħażna tiegħu jinżamm fil-forma ta' prodotti li l-kompożizzjoni tagħhom hija konformi mal-Artikolu 9(2) u (3) tal-imsemmija direttiva. L-Artikolu 9(2) jinkludi lista ta' erbatax-il kategorija ta' prodotti taż-żejt, kif iddefiniti fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008.
- 55 Minn paragun tal-Artikolu 3 u tal-Artikolu 9(5) tad-Direttiva 2009/119 jista' jiġi dedott li, meta l-leġiżlatur tal-Unjoni jkollu l-intenzjoni li jillimita l-margni ta' diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-kompożizzjoni tal-ħażniet ta' emerġenza, huwa jipprevedi dan b'mod esplicitu.
- 56 It-tieni nett, din il-konklużjoni hija sostnuta wkoll mill-orijini tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119.
- 57 F'dan ir-rigward, għandu jiġi ppreċiżat li, fl-Artikolu 1(1) u fl-Artikolu 2 tagħhom, id-Direttivi 68/414 u 2006/67 kienu jimponu fuq l-Istati Membri obbligu li jzommu ħażniet ta' emerġenza għal tliet kategoriji ta' prodotti taż-żejt speċifiċi msemmija b'mod esplicitu f'dan l-Artikolu 2, jiġifieri, l-ewwel nett, il-gażolina għall-vetturi u l-karburanti għall-ajruplani (gażolina għall-ajruplan (karburant tat-tip gazolina, it-tieni nett, id-dizil, iż-żejt tad-dizil, il-pitrolju u l-karburant tat-tip pitrolju kif ukoll, it-tielet nett, żjut karburanti.
- 58 Min-naħa l-oħra, hekk kif ġie espost fil-punt 48 tas-sentenza preżenti, l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119 ma jidentifikax iktar il-kategoriji ta' prodotti li għandhom jiġu inkluzi fil-ħażniet ta' emerġenza. Billi ma ddefinixxiex dawn il-kategoriji, il-leġiżlatur tal-Unjoni esprima r-rieda tiegħu li issa jagħti lill-Istati Membri margni ta' diskrezzjoni f'dan ir-rigward. Barra minn hekk, hekk kif jirriżulta mill-premessa 5 ta' din id-direttiva, din il-bidla fl-approċċ hija spjegata min-neċessità li jiġi adattat il-metodu ta' kalkolu tal-obbligi ta' ħażna, sabiex jiġu approssimati metodi użati fil-kuntest tal-Ftehim AIE.
- 59 It-tielet nett, fir-rigward tal-għanijiet tad-Direttiva 2009/119, imfakkra fil-punt 42 tas-sentenza preżenti, għandu jitqies, bħalma għamel l-Avukat Ġenerali fil-punt 67 tal-konklużjonijiet tiegħu, li l-għan li jiġi żgurat livell għoli ta' sigurtà tal-provvisti taż-żejt fl-Unjoni jiġġustifika li l-Istati Membri jingħataw tali margni ta' diskrezzjoni. Fil-fatt, meta dawn jeżerċitaw dan il-margni ta' diskrezzjoni, huma jistgħu fost oħrajn jiddeċiedu li jzommu l-ħażniet ta' emerġenza tal-prodotti l-iktar indispensabbli u strateġiċi b'tehid inkunsiderazzjoni tal-metodi ta' konsum nazzjonali kif ukoll tal-produzzjoni jew tal-importazzjonijiet nazzjonali ta' dawn il-prodotti.
- 60 Fid-dawl tal-motivi kollha preċedenti, ir-risposta għat-tieni domanda f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda għandha tkun li l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119, moqri flimkien mal-Artikolu 1 kif ukoll mal-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-Istati Membri ma humiex obbligati jzommu ħażniet ta' emerġenza għall-kategoriji kollha ta' prodotti tal-enerġija msemmija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008. Għall-kuntrarju, huma jistgħu jissodisfaw l-obbligu ta' żamma ta' ħażniet ta' emerġenza impost fuqhom skont dan l-Artikolu 3 billi jzommu ħażniet ta' emerġenza komposti biss minn uħud minn dawn il-kategoriji.

Fuq l-ewwel domanda

- 61 Permezz tal-ewwel domanda tagħha f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva 2009/119 għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li obbligu ta' kostituzzjoni u ta' żamma ta' hażniet ta' emerġenza jista' jiġi impost fuq operatur ekonomiku li jkun wettaq importazzjonijiet ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt il-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008.
- 62 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119, l-Istati Membri għandhom iżommu ċertu livell ta' hażniet taż-żejt ta' emerġenza.
- 63 L-Artikolu 8(1) ta' din id-direttiva jipprevedi b'mod partikolari li kull Stat Membru għandu jiżgura li jagħti lil kull operatur ekonomiku li fuqu jimponi obbligi ta' hażna sabiex jissodisfa l-obbligi tiegħu skont l-Artikolu 3 tal-imsemmija direttiva, id-dritt li jiddelega mill-inqas parti mill-obbligi ta' hażna tiegħu lil CSE jew lil operaturi ekonomiċi oħra li jkollhom hażniet żejda jew kapacitajiet ta' hażna disponibbli fit-territorju tal-Unjoni.
- 64 Minn qari flimkien ta' dawn iż-żewġ dispożizzjonijiet jirriżulta mingħajr ekwivoku li, kif barra minn hekk jaqblu l-partijiet u l-persuni kkonċernati kollha li ppreżentaw osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, l-Istati Membri jistgħu jissodisfaw l-obbligu tagħhom ta' żamma ta' hażniet ta' emerġenza billi jimponu obbligi ta' hażna fuq operaturi ekonomiċi.
- 65 Madankollu, la l-imsemmija dispożizzjonijiet u lanqas ebda dispożizzjoni oħra tad-Direttiva 2009/119 ma jiddefinixxu l-kelmiet "operatur ekonomiku". F'dawn iċ-ċirkustanzi, id-determinazzjoni tat-tifsira u tal-portata ta' dawn il-kelmiet għandha għalhekk tiġi stabbilita, skont ġurisprudenza stabbilita, konformement mat-tifsira normali tagħhom fil-lingwaġġ ta' kuljum, filwaqt li jittiehdu inkunsiderazzjoni l-kuntest li fih jintużaw u l-għanijiet imfittxija mil-leġiżlazzjoni li jagħmlu parti minnha (sentenza tat-12 ta' Ġunju 2018, Louboutin u Christian Louboutin, C-163/16, EU:C:2018:423, punt 20 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 66 F'dan ir-rigward, qabel kollox, għandu jiġi kkonstatat li l-kelmiet "operatur ekonomiku" jirreferu komunement għal kull persuna fiżika jew ġuridika li teżerċita attività ekonomika.
- 67 Sussegwentement, fir-rigward tal-kuntest li fih jintużaw dawn il-kelmiet, għandu jiġi osservat li t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2009/119 jiddistingwi, essenzjalment, l-operatur ekonomiku, fis-sens ta' din id-direttiva, miċ-CSE, li, skont il-formulazzjoni ta' din id-dispożizzjoni "din għandha tiegħu l-forma ta' korp jew servizz mingħajr l-oġġettiv ta' profitt u taġixxi fl-interess generali".
- 68 Fl-aħħar nett, fid-dawl tal-għan tad-Direttiva 2009/119, li jikkonsisti f'li jiġi ggarantit livell għoli tal-provvista taż-żejt ta' emerġenza fl-Unjoni, huwa ġġustifikat li jitqiesu bħala operaturi ekonomiċi, fis-sens ta' din id-direttiva, b'mod partikolari l-operaturi li l-attività tagħhom għandha rabta mal-prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt il-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008. Dawn huma, b'mod partikolari, produttori, importaturi u kummerċjanti ta' dawn il-prodotti kif ukoll manifatturi li jużawhom għal finijiet ta' produzzjoni.
- 69 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, ir-risposta għall-ewwel domanda għal kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda għandha tkun li l-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva 2009/119 għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li obbligu ta'

kostituzzjoni u ta' zamma ta' hażniet ta' emerġenza jista' jiġi impost fuq operatur ekonomiku li jkun wettaq importazzjonijiet ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt il-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008.

Fuq it-tielet sal-hames domanda

- 70 Permezz tat-tielet sal-hames domanda tagħha f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2009/119, moqrija fid-dawl tal-Artikolu 17 tal-Artikolu 52(1) tal-Karta, għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu li l-importazzjoni, minn operatur ekonomiku, ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt kategorija ta' prodotti msemmija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, tagħti lok għall-obbligu, għal dan l-operatur, li jikkostitwixxi u li jzomm hażna ta' emerġenza ta' prodott tal-enerġija li jaqa' taħt kategorija oħra ta' prodotti msemmija f'dan il-kapitolu, u dan anki meta l-imsemmi operatur ma jużax dan il-prodott fil-kuntest tal-attività ekonomika tiegħu, li magħha dan il-prodott ma għandu l-ebda rabta, u meta dan l-obbligu jikkostitwixxi piż finanzjarju sinjifikattiv għalih.
- 71 Fl-ewwel lok, għandu jtifakkur li mir-risposti mogħtija għall-ewwel u għat-tieni domanda f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda jirriżulta li, skont l-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva 2009/119, l-Istati Membri jgawdu minn margni ta' diskrezzjoni fir-rigward tad-determinazzjoni tal-kompożizzjoni tal-hażniet ta' emerġenza li huma għandhom iżommu skont dan l-Artikolu 3 u li huma jistgħu jimponu obbligi ta' hażna fuq l-operaturi ekonomiċi, bħal operatur li jkun wettaq importazzjonijiet ta' żjut tal-lubrikazzjoni jew ta' kokk taż-żejt, fis-sens tal-punti 3.4.20 u 3.4.23 tal-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, rispettivament.
- 72 Fl-assenza ta' kwalunkwe dispożizzjoni espliċita tad-Direttiva 2009/119 u fid-dawl ta' dan il-margni ta' diskrezzjoni, għandu jitqies li din id-direttiva ma tipprekludix, bħala tali, li Stat Membru, li jkun iddeċieda li l-hażna ta' emerġenza tiegħu tkun komposta biss minn erba' kategoriji ta' prodotti taż-żejt imsemmija f'dan il-Kapitolu 3.4, jimponi fuq operatur ekonomiku, obbligu li jikkostitwixxi u li jzomm hażna ta' emerġenza ta' waħda minn dawn il-kategoriji, minkejja li din ma tkunx tagħmel parti mill-attività ekonomika ta' dan l-operatur.
- 73 Madankollu, fid-dawl tad-domandi tal-qorti tar-rinviju, għandu, fit-tieni lok, jiġi vverifikat jekk id-dispożizzjonijiet tal-Karta jipprekludux leġislazzjoni li tipprevedi tali obbligu. Għalkemm din il-qorti llimitat id-domandi tagħha għall-interpretazzjoni tal-Artikolu 17 tal-Karta, li jiggarantixxi d-dritt għall-proprjetà, u tal-prinċipju ta' proporzjonalità, il-partijiet u l-persuni kkonċernati d-diskutew ukoll, b'mod partikolari waqt is-seduta li nżammet quddiem il-Qorti tal-Gustizzja, il-kompatibbiltà ta' din il-leġislazzjoni mal-libertà ta' intrapriża, fis-sens tal-Artikolu 16 tal-Karta. Għaldaqstant, sabiex il-qorti tar-rinviju tingħata risposta kompleta u utli, għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni d-dispożizzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 16 u 17 tal-Karta.
- 74 F'dan ir-rigward, għandu jtifakkur li l-kamp ta' applikazzjoni tal-Karta huwa ddefinit fl-Artikolu 51(1) tagħha, li jipprovdi li, fir-rigward tal-azzjoni tal-Istati Membri, id-dispożizzjonijiet tal-Karta japplikaw għalihom biss meta dawn ikunu qegħdin jimplimentaw id-dritt tal-Unjoni (sentenza tat-13 ta' Ġunju 2017, Florescu *et*, C-258/14, EU:C:2017:448, punt 44 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata u tas-27 ta' Jannar 2022, Sātiņi-S, C-234/20, EU:C:2022:56, punt 51).

- 75 Issa, kif ikkonstata l-Avukat Ġenerali fil-punt 74 tal-konklużjonijiet tiegħu, meta Stat Membru jadotta miżuri fil-kuntest tal-eżerċizzju tal-margni ta' diskrezzjoni mogħti lil minn att tal-Unjoni, bħad-Direttiva 2009/119, u jimponi fuq operaturi ekonomiċi, fis-sens ta' din id-direttiva, obbligi ta' hażna sabiex jiġu ssodisfatti l-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 3 tal-imsemmija direttiva, huwa għandu jitqies bħala li jimplimenta d-dritt tal-Unjoni, fis-sens tal-Artikolu 51(1) tal-Karta.
- 76 Skont l-Artikolu 16 tal-Karta, il-libertà ta' intrapriża hija rrikonossuta konformement mad-dritt tal-Unjoni u mal-legiżlazzjonijiet u l-prassi nazzjonali. Il-protezzjoni mogħtija minn dan l-artikolu tinkludi l-libertà li tiġi eżerċitata attività ekonomika jew kummerċjali, il-libertà kuntrattwali u l-kompetizzjoni libera (sentenzi tat-22 ta' Jannar 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punt 42; kif ukoll tas-16 ta' Lulju 2020, Adusbef et, C-686/18, EU:C:2020:567, punt 82).
- 77 Konformement mal-Artikolu 17(1) tal-Karta, kull persuna għandha d-dritt tgawdi mill-proprjetà tal-beni li tkun akkwistat legalment, li tużahom, li tiddisponi minnhom u li tħallihom bħala wirt, u l-ebda persuna ma tista' tiġi mcaħħda mill-proprjetà tagħha, hlief fl-interess pubbliku f'kazijiet u f'kundizzjonijiet previsti b'liġi, bi hlas ta' kumpens xieraq fi żmien utli għal dak li tkun tilfet. L-użu tal-proprjetà jista' jiġi rregolat bil-liġi sa fejn ikun meħtieġ għall-interess pubbliku.
- 78 Madankollu, il-libertà ta' intrapriża u d-dritt għall-proprjetà ma jikkostitwixxux prerogattivi assoluti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' Lulju 2020, Adusbef et, C-686/18, EU:C:2020:567, punti 83 u 85).
- 79 Għaldaqstant, mill-Artikolu 52(1) tal-Karta jirriżulta li jistgħu jiġu introdotti limitazzjonijiet għall-eżerċizzju tad-drittijiet u tal-libertajiet irrikonossuti minnha, bħalma huma l-libertà ta' intrapriża u d-dritt għall-proprjetà, kemm-il darba dawn il-limitazzjonijiet ikunu previsti mil-liġi, jirrispettaw il-kontenut essenzjali ta' dawn id-drittijiet u libertajiet u kemm-il darba, b'osservanza tal-prinċipju ta' proporzjonalità, ikunu neċessarji u jissodisfaw effettivament għanijiet ta' interess generali rrikonossuti mill-Unjoni jew il-ħtieġa li jiġu protetti d-drittijiet u l-libertajiet ta' oħrajn.
- 80 Fil-każ ineżami, għandu jiġi rrilevat li l-obbligu, impost fuq operatur ekonomiku, li jikkostitwixxi u li jzomm, għal perijodu ta' sena, f'ismu stess u bil-mezzi tiegħu stess, hażna ta' emerġenza ta' prodott taż-żejt, jiġifieri ż-żejt tqil, li ma jagħmilx parti mill-attivitajiet ekonomiċi tiegħu, jista' jirrestringi l-libertà ta' intrapriża tiegħu u d-dritt tiegħu għall-proprjetà.
- 81 F'dan ir-rigward, sa fejn din ir-restrizzjoni hija prevista mil-legiżlazzjoni nazzjonali rilevanti, f'dan il-każ iż-ZZNN, din għandha titqies li hija prevista mil-liġi, fis-sens tal-Artikolu 52(1) tal-Karta.
- 82 Fir-rigward tal-kontenut essenzjali tad-dritt għall-proprjetà u tal-libertà ta' intrapriża, għandu jiġi rrilevat li l-obbligu li tiġi kkostitwita u miżmuma hażna ta' emerġenza, li barra minn hekk huwa limitat *ratione temporis*, ma jwassalx għal caħda ta' proprjetà u għalhekk ma jikkostitwixxix intervent li jippreġudika s-sustanza stess tad-dritt għall-proprjetà. Bl-istess mod, peress li tali obbligu bl-ebda mod ma jipprekludi, bħala prinċipju, l-eżerċizzju tal-attivitajiet tal-operatur ekonomiku kkonċernat, huwa josserva wkoll il-kontenut essenzjali tal-libertà ta' intrapriża (ara, b'analogija, is-sentenza tas-16 ta' Lulju 2020, Adusbef et, C-686/18, EU:C:2020:567, punt 89).
- 83 Għal dak li jirrigwarda l-għanijiet imfittxija miż-ZZNN u mill-obbligi ta' hażna imposti skont din il-liġi fuq ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, il-qorti tar-rinviju tippreċiża li dawn huma intiżi li jggarantixxu s-sigurtà tal-provvisti taż-żejt.

- 84 Tali għan jikkostitwixxi għan ta' interess ġenerali rrikonoxxut mill-Unjoni, fis-sens tal-Artikolu 52(1) tal-Karta. Fil-fatt, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li ż-żamma, fit-territorju nazzjonali, ta' hażna ta' prodotti taż-żejt li tippermetti li tiġi ggarantita l-kontinwità tal-provvista tikkostitwixxi għan ta' sigurtà pubblika (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta' Lulju 1984, *Campus Oil et*, 72/83, EU:C:1984:256, punt 35, kif ukoll tal-25 ta' Ottubru 2001, *Il-Kummissjoni vs Il-Greċja*, C-398/98, EU:C:2001:565, punt 29), li l-importanza tagħhom hija riflessa, fir-rigward taż-żejt, fid-Direttiva 2009/119 (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Novembru 2011, *Il-Kummissjoni vs Il-Portugall*, C-212/09, EU:C:2011:717, punt 82).
- 85 Issa, leġislazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tipprevedi l-possibbiltà li jiġu imposti fuq l-operaturi ekonomiċi obbligi ta' hażna sabiex jiġi ssodifatt l-obbligu li jinżammu hażniet ta' emerġenza impost, skont l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/119, fuq l-Istat Membru kkonċernat, u, għaldaqstant, l-impożizzjoni ta' tali obbligi fuq dawn l-operaturi jidhru adatti sabiex jintlaħaq dan l-għan.
- 86 Fl-aħħar nett, fir-rigward tal-proporzjonalità tal-obbligi ta' hażna li jistgħu jiġu imposti fuq operaturi ekonomiċi, skont tali leġislazzjoni nazzjonali, sa fejn dawn l-obbligi jirrigwardaw prodotti taż-żejt minbarra dawk użati minn dawn l-operaturi fil-kuntest tal-attivitajiet tagħhom, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa din il-proporzjonalità billi twettaq evalwazzjoni globali taċ-ċirkustanzi rilevanti kollha tal-kawża prinċipali.
- 87 F'dan ir-rigward, hija għandha tiegħu inkunsiderazzjoni l-kundizzjonijiet li fihom l-imsemmija operaturi jistgħu, skont il-leġislazzjoni nazzjonali li tittrasponi l-Artikolu 8 tad-Direttiva 2009/119, jiddelegaw mill-inqas parti mill-obbligi ta' hażna tagħhom lil CSE jew lil operatur ekonomiku ieħor fi hdan l-Unjoni. F'dan ir-rigward, kif enfasizza l-Avukat Ġenerali fil-punt 79 tal-konklużjonijiet tiegħu, possibbiltà reali li dawn l-obbligi ta' hażna jiġu ddelegati, bi spiża raġonevoli, lil CSE jew lil operatur ekonomiku ieħor għandha titqies li tikkostitwixxi garanzija li l-imsemmija obbligi huma proporzjonati.
- 88 Il-qorti tar-rinviju għandha tiegħu inkunsiderazzjoni wkoll il-portata tal-obbligi kkonċernati, fir-rigward tat-tul tal-hażna meħtieġa u tal-kwantitajiet ta' prodotti taż-żejt li għandhom jinhażnu, kif ukoll tal-possibbiltajiet ta' kiri, jew ta' akkwist u ta' bejgħ mill-ġdid, tal-hażniet fi tmiem il-perijodu ta' hażna obligatorja. Il-fatt li l-obbligu ta' hażna impost huwa limitat *ratione temporis* għal kwantità predeterminata jista' wkoll jimmilita favur konklużjoni li dawn l-obbligi huma proporzjonati.
- 89 Din il-qorti għandha wkoll tiegħu inkunsiderazzjoni l-effett finanzjarju tal-obbligi ta' hażna meta mqabbla mad-daqs tal-operaturi ekonomiċi kkonċernati u mad-dhul mill-bejgħ iġġenerat minnhom fil-kuntest tal-attivitajiet tagħhom kif ukoll tqabbel dan l-effett mal-piż impost fuq l-operaturi ekonomiċi l-oħra kollha suġġetti għal obbligi ta' hażna. F'dan ir-rigward, fid-dawl, barra minn hekk, tal-premessa 11 tad-Direttiva 2009/119, il-fatt li l-impożizzjoni ta' obbligu ta' hażna tinvolvi riskju serju għas-sopravivenza ekonomika tal-operatur ekonomiku kkonċernat jew tista' taffettwa b'mod sostanzjali l-pożizzjoni kompetittiva tiegħu jikkostitwixxi indizju tan-natura sproporzjonata ta' dan l-obbligu, sakemm dan ma jkunx akkumpanjat minn kumpens xieraq.
- 90 Bla hsara għall-evalwazzjoni tal-proporzjonalità tiegħu, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, id-dispożizzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 16 u 17 kif ukoll tal-Artikolu 52(1) tal-Karta ma jipprekludux l-impożizzjoni, fuq operatur ekonomiku, ta' obbligu

ta' kostituzzjoni u ta' zamma ta' hażniet ta' emerġenza li jirrigwardaw prodotti li ma jagħmlux parti mill-attività ta' dan l-operatur, u dan anki meta l-implimentazzjoni ta' dan l-obbligu toħloq piż finanzjarju sinjifikattiv għall-imsemmi operatur.

- 91 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, ir-risposta għat-tielet sal-ħames domanda f'kull waħda minn dawn il-kawzi magħquda għandha tkun li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2009/119, moqrija fid-dawl tal-Artikoli 16 u 17 kif ukoll tal-Artikolu 52(1) tal-Karta, għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux li l-importazzjoni, minn operatur ekonomiku, ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt kategorija ta' prodotti msemija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, tagħti lok għall-obbligu, għal dan l-operatur, li jikkostitwixxi u li jzomm hażna ta' emerġenza ta' prodott tal-enerġija li jaqa' taħt kategorija oħra ta' prodotti msemija f'dan il-kapitolu, u dan anki meta l-imsemmi operatur ma jużax dan il-prodott fil-kuntest tal-attività ekonomika tiegħu, li magħha dan il-prodott ma għandu l-ebda rabta, u li dan l-obbligu jikkostitwixxi piż finanzjarju sinjifikattiv għalih, bil-kundizzjoni li l-imsemmi obbligu jkun proporzjonat.

Fuq l-ispejjeż

- 92 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **L-Artikolu 3 tad-Direttiva tal-Kunsill 2009/119/KE tal-14 ta' Settembru 2009 li timponi obbligu fuq l-Istati Membri biex iżommu livell minimu ta' hażniet ta' żejt mhux maħdum u/jew ta' prodotti petroliferi, kif emendata bid-Direttiva ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/1581 tad-19 ta' Ottubru 2018, moqri flimkien mal-Artikolu 1 kif ukoll mal-punti (i) u (j) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/119, kif emendata,**

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

l-Istati Membri ma humiex obbligati jzommu hażniet ta' emerġenza għall-kategoriji kollha tal-prodotti tal-enerġija msemija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2008 dwar l-istatistika dwar l-enerġija, kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2019/2146 tas-26 ta' Novembru 2019. Għall-kuntrarju, huma jistgħu jissodisfaw l-obbligu ta' zamma ta' hażniet ta' emerġenza impost fuqhom skont dan l-Artikolu 3 billi jzommu hażniet ta' emerġenza komposti biss minn uħud minn dawn il-kategoriji.

- 2) **L-Artikoli 3 u 8 tad-Direttiva 2009/119, kif emendata bid-Direttiva ta' Implimentazzjoni 2018/1581,**

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

ma jipprekludux leġislazzjoni nazzjonali li tipprovdi li obbligu ta' kostituzzjoni u ta' zamma ta' hażniet ta' emerġenza jista' jiġi impost fuq operatur ekonomiku li jkun

wettaq importazzjonijiet ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt il-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, kif emendat bir-Regolament 2019/2146.

- 3) Id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2009/119, kif emendata bid-Direttiva ta' Implimentazzjoni 2018/1581, moqrija fid-dawl tal-Artikoli 16 u 17 kif ukoll tal-Artikolu 52(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

ma jipprekludux li l-importazzjoni, minn operatur ekonomiku, ta' prodotti tal-enerġija li jaqgħu taħt kategorija ta' prodotti msemmija fil-Kapitolu 3.4 tal-Anness A tar-Regolament Nru 1099/2008, kif emendat bir-Regolament 2019/2146, tagħti lok għall-obbligu, għal dan l-operatur, li jikkostitwixxi u li jzomm hażna ta' emerġenza ta' prodott tal-enerġija li jaqa' taħt kategorija oħra ta' prodotti msemmija f'dan il-kapitolu, u dan anki meta l-imsemmi operatur ma jużax dan il-prodott fil-kuntest tal-attività ekonomika tiegħu, li magħha dan il-prodott ma għandu l-ebda rabta, u li dan l-obbligu jikkostitwixxi piż finanzjarju sinjifikattiv għalih, bil-kundizzjoni li l-imsemmi obbligu jkun proporzjonat.

Firem